

دانشکده علوم پایه

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد

تعمیم های برد عددی

استاد راهنما

دکتر محمد باقر اسدی
و دکتر رحیم علیزاده

نگارش

ندانوری

شهریور ۱۳۹۰

تقدیم به:

پدر و مادرم؛ برای همه محبت ها و دلگرمی هایشان،

همسرم؛ برای یاری و تشویقش در کسب علم،

و فرزند دلبندم محمد رضا.

تقدیر و شکر

تو را سپاس می‌گویم که عظمت و قدرت خویش را چنان بر من نموده ای که جز از تو استعانت نخواهم و برای شکرگزاری از تو، خود را رهین منت همه ی آنهایی بدانم که بزرگوارانه در سامان یافتن این رساله یاریم کردند.

از استاد ارجمند جناب آقای دکتر علیزاده که فراتر از وظیفه خویش در قبال این امر، احساس مسئولیت کرده و متواضعانه مرا یاری کردند سپاس‌گزاری می‌کنم.

از استاد گرانقدر جناب آقای دکتر اسدی که علیرغم مشغله های فراوان و در تنگنای زمان بسیار سودمند و مثمر ثمر، مرا راهنمایی کردند تشکر می‌کنم.

همچنین از مجموعه کارکنان دانشگاه شاهد بالأخص دانشکده علوم پایه که شرایط کار علمی را فراهم نمودند تشکر می‌کنم.

امیدوارم روزگار مرا به جبران زحمتهایی که برای یک یک عزیزان فراهم آورده ام، توفیق دهد.

چکیده

کلمات کلیدی: مدول مینیم القایی^۱، برد عددی ماکسیمال^۲، برد عددی
در سال های اخیر مطالعات زیادی روی برد عددی ماتریس ها و عملگرهای کراندار صورت گرفته
است. در این پایان نامه ابتدا مفهوم برد عددی را بیان کرده و سپس به بیان برد عددی مینیمم تقلیل
یافته برای هر عملگر $A \in B(H)$ می پردازیم. در ادامه برد عددی مینیمال و برد عددی ماکسیمال را
تعریف کرده و به بررسی یک قضیه مهم پیرامون ارتباط آنها با یکدیگر می پردازیم.

^۱ reduced minimum numerical range

^۲ maximal numerical range

فهرست مطالب

۱	مقدمات و مفاهیم اولیه	۱
۲	۱.۱ مقدمه	۱.۱
۶	۱.۱.۱ نگاشت های خطی درجه دوم	۱.۱.۱
۷	۲.۱.۱ پوچ سازها	۲.۱.۱
۸	۲.۱ جبرهای باناخ	۲.۱
۹	۱.۲.۱ طیف	۱.۲.۱
۱۱	۲.۲.۱ تبدیل گلفاند	۲.۲.۱
۱۲	۳.۲.۱ برگشت ها	۳.۲.۱
۱۳	۳.۱ C^* -جبرها	۳.۱
۱۳	۴.۱ فضای هیلبرت	۴.۱
۱۶	۱.۴.۱ مجموعه های متعامد از بردارها و پایه برای فضای هیلبرت	۱.۴.۱
۱۷	۲.۴.۱ فضاهای هیلبرت یکرخت	۲.۴.۱
۱۷	۳.۴.۱ عملگرهای کراندار	۳.۴.۱
۱۹	۴.۴.۱ الحاق یک عملگر	۴.۴.۱
۲۱	۵.۴.۱ تجزیه همانی	۵.۴.۱
۲۷	۶.۴.۱ تجزیه قطبی	۶.۴.۱
۲۹	۲ برد عددی روی ماتریسها	۲

۳۰	۱.۲	مقدمات و مفاهیم اولیه
۳۷	۲.۲	قضایای کلی
۴۲	۳	برد عددی روی $B(H)$
۴۳	۱.۳	مقدمات و مفاهیم اولیه
۴۵	۲.۳	قضایای کلی
۴۷	۴	قدر مطلق مینیمم تقلیل یافته
۴۸	۱.۴	مقدمات و مفاهیم اولیه
۵۶	۲.۴	معکوس مورپنرز ^۳
۵۹	۳.۴	نمایش طیفی
۶۳	۴.۴	قضایای اصلی
۶۷	۵	برد عددی مینیمال
۶۸	۱.۵	مقدمات و مفاهیم اولیه
۷۲	۲.۵	ارتباط بین مدول مینیمم با برد عددی مینیمال
۷۵	۳.۵	قضایای کلی
۷۹	۶	برد عددی ماکسیمال
۸۰	۱.۶	مقدمات و مفاهیم اولیه
۸۲	۲.۶	ارتباط بین مدول مینیمم با مدول ماکسیمم

^۳moore penrose inverse

مقدمه

مطالعه عملگرهای کراندار یکی از موضوعات مهم در بحث نظریه عملگرها می باشد. ساده ترین نمونه ماتریس ها هستند که در تمام گرایش های ریاضی وجود دارند. ماتریس ها در ریاضیات معرفی شدند و تا امروز ویژگی های آنها بررسی می شود زیرا آنها نقش مهمی در ریاضی و کاربردهای آن بازی می کنند. .

مفهوم برد عددی اولین بار برای عملگرهای خطی روی C^m در سال ۱۹۱۸ توسط تئوپلیتز^۴ در ارتباط با مبحث سری های فوریه مطرح گردید. او با الهام از قضیه فجر^۵ که ارتباط بین منحنی های مسطح و سری های فوریه را بیان می کند، به هر ماتریس $n \times n$ یک مجموعه فشرده در صفحه مختلط نسبت داد. در سال ۱۹۱۹ دانشمندان آلمانی تئوپلیتز و هاسدورف^۶ قضیه تحذب برد عددی را اثبات نمودند که به قضیه تئوپلیتز- هاسدورف معروف است. این دو همچنین تئوری برد عددی عملگرهای خطی را روی فضای هیلبرت مطرح کردند. این قضیه در سال ۱۹۳۲ توسط استون^۷ در فضای هیلبرت ثابت شد، در سال ۱۹۹۰ این تئوری در شاخه های آنالیز تابعی و آنالیز عددی نیز معرفی گردید. امروزه برد عددی یک مفهوم شناخته شده در آنالیز ماتریس ها است که در تئوری عملگرها بسیار مورد بررسی قرار می گیرد. برد عددی را می توان روی مجموعه انواع مختلف عملگرها به ویژه عملگرهای هرمیتی و فشرده و همینطور جبر عملگرها مثل جبر باناخ و C^* جبرها نیز معرفی و مورد استفاده قرار داد. به طور مثال لامر^۸ نشان داد که برد عددی ابزار موثری برای مرتبط کردن ویژگی های جبری و هندسی جبرهای باناخ است و به وسیله آن اثبات قضیه ها در این حوزه ساده تر می شود. به طور کلی آنالیز تابعی بر پایه برد عددی هنوز هم حوزه مجهول و ناشناخته ای برای تحقیق است. از دیگر کاربردهای برد عددی در زمینه آنالیز عددی می توان به نقش برد عددی در نظریه های ارتعاش های کوچک و تکرارهای چیشف برای دستگاه های خطی و غیره اشاره نمود. همچنین تعمیم هایی از برد عددی در سیستم های پایدار به کار آمده که منجر به شکوفایی تحقیقات مهندسی در این زمینه و

^۴Toeplitz

^۵Fejer

^۶Huasdorff

^۷M.H.Stone

^۸Lumer

پروژه های مشترکی میان ریاضی دانان و مهندسان الکترونیک شده است. هدف اصلی این پایان نامه مطالعه برد عددی عملگرهای خطی کراندار روی فضای هیلبرت و آشنایی با مسائل مطرح شده در این زمینه می باشد. این پایان نامه مشتمل بر شش فصل است. فصل اول را با تعاریف واصطلاحات مقدماتی آغاز کرده و با مفهوم فضای هیلبرت و خواص مقدماتی آن آشنا می شویم. همچنین جبر باناخ عملگرهای خطی کراندار روی فضای هیلبرت، $B(H)$ و الحاق یک عملگر را نیز بیان می کنیم. تجزیه همانی و انتگرال روی آن را تعریف کرده و نشان می دهیم که برای هر عملگر خطی کراندار یک تجزیه قطبی وجود دارد. مطالب این فصل از [۱۶] اقتباس شده است. در فصل دوم برد عددی روی ماتریسها و خاصیت تحدب و فشردگی آن را بیان می کنیم. در فصل سوم وقتی دامنه H نامتناهی باشد برد عددی عملگر خطی کراندار را تعریف کرده و خاصیت تحدب و قضایای مهمی پیرامون آن را بیان می کنیم. مطالب فصل دو و سه از [۱۰، ۱۲] اقتباس شده است. در فصل چهارم برای عملگر $A \in B(H)$ قدر مطلق مینیمم تقلیل یافته و معکوس مورپنرز و شرایط وجودی آن را تعریف می کنیم. همچنین نمایش طیفی و خواص مقدماتی آن را نیز نشان می دهیم. مطالب این فصل از [۶، ۲۴] اقتباس شده است. در فصل پنجم برد عددی مینیمال تقلیل یافته و ارتباط آن با مدول مینیمم را بیان می کنیم. در فصل ششم برد عددی ماکسیمال را تعریف کرده و نشان می دهیم که آن یک مجموعه ناتهی، محدب و مشمول در برد عددی می باشد. در انتهای فصل نیز یک قضیه مهم درباره ارتباط بین مدول مینیمم با برد عددی مینیمال و برد عددی ماکسیمال مطرح می کنیم. مطالب این دو فصل از [۱۸، ۲۰] اقتباس شده است.

فصل ۱

مقدمات ومفاهيم اوليه

۱.۱ مقدمه

در این فصل به مقدمات و مفاهیم مورد نیاز برای مطالعه فصل های بعدی می پردازیم. مطالب این فصل به طور وسیعی در فصل های آتی، به ویژه فصل سوم مورد استفاده قرار خواهند گرفت.

تعریف ۱.۱.۱. فرض کنید که X یک فضای برداری باشد. $A \subseteq X$ را محدب گویند هرگاه داشته باشیم

$$tA + (1-t)A \subseteq A \quad , 0 \leq t \leq 1.$$

تعریف ۲.۱.۱. فرض کنیم S زیر مجموعه ای از فضای برداری روی میدان اعداد حقیقی باشد. غلاف محدب^۱ مجموعه S که با نماد $co(S)$ نشان داده می شود، از ترکیبات متناهی و محدب از اعضای S تشکیل شده است. یعنی هر عضو $x \in co(S)$ به صورت زیر می باشد

$$x = \sum_{j=1}^k \lambda_j x_j \quad , \sum_{j=1}^k \lambda_j = 1 \quad , \lambda_j \geq 0 \quad , k \in \{0, \dots, n\}.$$

در این جا $x_1, \dots, x_k \in S$ می باشد. به عبارت دیگر $co(S)$ کوچکترین مجموعه محدب است که شامل S باشد.

تعریف ۳.۱.۱. فضای برداری توپولوژیکی X را موضعاً محدب گویند هرگاه مبدأ و در نتیجه هر نقطه دارای پایه ی موضعی باشد که هر عضو آن محدب باشد.

تعریف ۴.۱.۱. فرض کنید که X یک فضای نرم دار باشد و $K, S \subseteq X$. در این صورت K را در S چگال گویند هرگاه به ازای هر $x \in S$ و به ازای هر $\epsilon > 0$

$$\exists r \in K, \|x - r\| < \epsilon.$$

^۱convex hull

لم ۵.۱.۱. فرض کنید که $A \subseteq \mathbb{C}$ بسته و برای هر $x, y \in A$ داشته باشیم

$$\frac{x+y}{2} \in A,$$

آنگاه A محدب است.

اثبات. فرض کنید که $x, y \in A$. نشان می‌دهیم

$$L = \{\lambda x + (1 - \lambda)y : 0 \leq \lambda \leq 1\} \subseteq A.$$

حال مجموعه‌های زیر را می‌سازیم

$$E_0 = \{x, y\},$$

$$E_1 = \left\{ \frac{s+t}{2} : s, t \in E_0 \right\} = \left\{ x, y, \frac{x+y}{2} \right\},$$

...

$$E_n = \left\{ \frac{s+t}{2} : s, t \in E_{n-1} \right\},$$

$$E_{x,y} = \bigcup_{n=0}^{\infty} E_n.$$

نشان می‌دهیم که $E_{x,y}$ در L چگال است یعنی

$$\{\lambda x + (1 - \lambda)y : \lambda \in [0, 1]\} \subseteq \overline{E_{x,y}}.$$

برای اثبات این مطلب نشان می‌دهیم که به ازای هر $u \in L$ و به ازای هر $\epsilon > 0$

$$\exists s \in E_{x,y} : |u - s| < \epsilon.$$

باتوجه به ساختن مجموعه E_n به ازای هر $u \in L$

$$\exists s \in E_n : |u - s| \leq \frac{|y - x|}{2^n}.$$

حال باتوجه به خاصیت ارشمیدوسی اعداد، به ازای هر $\epsilon > 0$

$$\exists n > 0 : \frac{|y - x|}{2^n} < \epsilon.$$

پس به ازای هر $u \in L$ و به ازای هر $\epsilon > 0$

$$\exists s \in E_n \subseteq E_{x,y} : |u - s| \leq \frac{|y - x|}{2^n} < \epsilon.$$

پس نشان دادیم که $E_{x,y}$ در L چگال است. حال باتوجه به بسته بودن A داریم

$$E_{x,y} \subseteq A \implies \overline{E_{x,y}} \subseteq \overline{A} = A.$$

□ پس $\{\lambda x + (1 - \lambda)y : \lambda \in [0, 1]\} \subseteq A$ در نتیجه A محدب است.

تعریف ۶.۱.۱. فرض کنید X و Y فضاهایی نرم دار باشند. نگاشت خطی $T : X \rightarrow Y$ کراندار گوییم، هرگاه $c > 0$ موجود باشد که برای هر $x \in X$ داشته باشیم

$$\|Tx\| \leq c\|x\|.$$

باتوجه به این تعریف، نرم عملگری عملگر کراندار $T : X \rightarrow Y$ به ازای هر x به شکل زیر

بیان می شود

$$\|T\| = \inf\{c : \|Tx\| \leq c\|x\|\}.$$

یا به طور معادل

$$\|T\| = \sup\{\|Tx\| : \|x\| \leq 1\}.$$

نکته ۷.۱.۱. فضای تمامی عملگرهای کراندار از X به Y را با $B(X, Y)$ نمایش می دهیم. این فضا با نرم بالا تبدیل به یک فضای نرم دار می شود. در ضمن اگر Y یک فضای باناخ باشد، آنگاه $B(X, Y)$ نیز باناخ خواهد شد. بنابراین اگر X یک فضای نرم دار باشد، آنگاه $X^* = B(X, \mathbb{C})$ ، یک فضای باناخ است. به X^* دوگان X می گوئیم.

قضیه ۸.۱.۱. [16] [قضیه نگاشت باز] اگر X و Y هر دو فضای باناخ و $T : X \rightarrow Y$ یک تبدیل خطی پیوسته و پوشا باشد، آنگاه T یک نگاشت باز است.

قضیه ۹.۱.۱. [16] [قضیه گراف بسته] اگر X و Y هر دو فضای باناخ و $T : X \rightarrow Y$ یک تبدیل خطی باشد که گراف T ($\{(x, y) : T(x) = y\}$) بسته باشد، آنگاه T پیوسته است. به عبارت دیگر، T پیوسته است اگر و فقط اگر هر جا $x_n \rightarrow 0$ و $Tx_n \rightarrow y$ ، $y = 0$ برقرار باشد.

تعریف ۱۰.۱.۱. فرض کنید $T : X \rightarrow Y$ عملگر خطی باشد. T را عملگر فشرده گوئیم هر گاه برای هر دنباله کراندار $\{x_n\}$ در X ، دنباله $\{T(x_n)\}$ دارای زیردنباله ای کشی در Y باشد. البته اگر X فضای باناخ باشد آنگاه T فشرده است، اگر برای هر دنباله کراندار $\{x_n\}$ در X ، $\{T(x_n)\}$ دارای زیر دنباله ای همگرا در Y باشد.

تعریف ۱۱.۱.۱. اندیس^۲ (پیچش) نقطه $z \in \mathbb{C}$ نسبت به مسیریسته Γ که از z نگذرد با $Ind_{\Gamma}(z)$ نمایش داده وبه صورت زیر تعریف می کنیم

$$Ind_{\Gamma}(z) = \frac{1}{2\pi i} \int_{\Gamma} \frac{d\zeta}{\zeta - z}.$$

قضیه ۱۲.۱.۱. [12] [جداسازی هان باناخ^۳] فرض کنید A و B دو مجموعه محدب با اشتراک ناتهی

^۲index

^۳Han Banach separation

در فضای برداری توپولوژیکی X باشند آنگاه

۱. اگر A باز باشد آنگاه $\Lambda \in X^*$ و $\alpha \in \mathbb{R}$ موجودند که به ازای هر $x \in A$ و به ازای هر $x \in B$

$$\operatorname{Re}(\Lambda(x)) < \alpha < \operatorname{Re}(\Lambda(y)).$$

۲. اگر A فشرده و B بسته باشد و X فضای موضعاً محدب باشد آنگاه $\alpha_1 < \alpha_2$ در \mathbb{R} و

$\Lambda \in X^*$ چنان موجودند که به ازای هر $x \in A$ و به ازای هر $x \in B$

$$\operatorname{Re}(\Lambda(x)) < \alpha_1 < \alpha_2 < \operatorname{Re}(\Lambda(y))$$

۱.۱.۱ نگاشت های خطی درجه دوم

تعریف ۱۳.۱.۱. فرض کنید X و Y و Z فضاهای نرم دار روی میدان \mathbb{C} یا \mathbb{R} باشند. نگاشت

$\varphi : X \times Y \rightarrow Z$ دو خطی نامیده می شود اگر در شرط های زیر صدق کند

$$\varphi(x_1 + x_2, y_1) = \varphi(x_1, y_1) + \varphi(x_2, y_1),$$

$$\varphi(x_1, y_1 + y_2) = \varphi(x_1, y_1) + \varphi(x_1, y_2),$$

$$\varphi(ax_1, y_1) = \varphi(x_1, ay_1) = a\varphi(x_1, y_1),$$

که در آن x_1, x_2 در X ، y_1, y_2 در Y و $a \in \mathbb{F}$ می باشند.

نگاشت دو خطی $\varphi : X \times Y \rightarrow Z$ کراندار گفته می شود، اگر $M > 0$ موجود باشد که

$$\|\varphi(x, y)\| \leq M\|x\|\|y\|, \quad x \in X, y \in Y.$$

مجموعه تمامی توابع دو خطی کراندار از $X \times Y$ بتوی Z را با $B(X \times Y, Z)$ نمایش می دهیم

که با جمع و ضرب نقطه به نقطه تبدیل به یک فضای برداری می شود.

$B(X \times Y, Z)$ را می توان به نرم زیر مجهز کرد

$$\|\varphi\| = \sup\{\|\varphi(x, y)\| : \|x\| \leq 1, \|y\| \leq 1\}, \quad \varphi \in B(X \times Y, Z).$$

تعریف ۱۴.۱.۱. نگاشت $\Lambda : X \rightarrow Y$ درجه دوم نامیده می شود هرگاه تابع دوخطی $\varphi : X \rightarrow Y$ موجود باشد که

$$\Lambda(\alpha x) = \varphi(x, x).$$

Λ کراندار گفته می شود، اگر $M > 0$ موجود باشد که به ازای هر $x \in X$

$$|\Lambda(x)| \leq M\|x\|^2.$$

قضیه ۱۵.۱.۱. [10] تابع درجه دوم Λ القاء شده توسط تابع دوخطی φ کراندار است اگر و فقط اگر φ کراندار باشد؛ اگر φ و Λ کراندار باشند آنگاه

$$\|\Lambda\| \leq \|\varphi\| \leq 2\|\Lambda\|.$$

۲.۱.۱ پوچ سازها

در این جا عناصر دوگان X^* از X را با x^* نشان می دهیم و به جای $x^*(x)$ ، $\langle x, x^* \rangle$ را جایگزین می کنیم.

فرض کنید X یک فضای باناخ، M زیر فضایی از X و N زیر فضایی از X^* باشد. پوچ سازهای M^\perp و N^\perp به صورت زیر تعریف می شوند

$$M^\perp = \{x^* \in X^* : \langle x, x^* \rangle = 0, x \in M\},$$

$${}^{\perp}N = \{x \in X : \langle x, x^* \rangle = 0, x^* \in N\}.$$

لذا M^{\perp} از تمام تابعک های خطی کراندار بر X که روی M صفر هستند، تشکیل شده است و ${}^{\perp}N$ زیر مجموعه ای از X است که بر آن هر عضو N صفر گردد. به وضوح M^{\perp} و ${}^{\perp}N$ فضاهای برداری هستند.

۲.۱ جبر های باناخ

جبر مختلط A ، یک فضای برداری روی میدان مختلط \mathbb{C} است که با ضرب $A \times A \rightarrow A$ برای $x, y, z \in A$ و $\alpha \in \mathbb{C}$ دارای ویژگی های زیر است:

$$x(yz) = (xy)z,$$

$$(x + y)z = xz + yz, \quad x(y + z) = xz + yz,$$

$$\alpha(xy) = (\alpha x)y = x(\alpha y).$$

تعریف ۱.۲.۱. اگر A جبر مختلط و $(A, \|\cdot\|)$ فضایی باناخ باشد که برای هر $a, b \in A$ نامساوی $\|ab\| \leq \|a\|\|b\|$ برقرار باشد، آنگاه $(A, \|\cdot\|)$ را یک جبر باناخ می گوئیم.

اگر A یکدار با عنصر یکه ۱ بوده و $\|1\| = 1$ باشد، گوئیم A یک جبر باناخ یکدار است. هر جبر باناخ غیر یکدار را می توان در یک جبر باناخ یکدار نشانند. اکنون چند مثال از جبر های باناخ را ارائه می دهیم.

مثال ۱. فرض کنیم $C(K)$ فضای توابع پیوسته مختلط بر فضای فشرده و هاسدورف ناتهی K بانرم سوپریمم باشد. ضرب را به طریق معمول به صورت $(fg)(p) = f(p)g(p)$ تعریف می کنیم. این ضرب $C(K)$ را به یک جبر باناخ یکدار تعویض پذیر بدل می کند.

اگر K مجموعه ای متناهی مرکب از n نقطه باشد، آنگاه $C(K)$ چیزی جز \mathbb{C}^n با ضرب نقطه به

نقطه نیست. به خصوص وقتی $n = 1$ ، ساده ترین جبر باناخ، یعنی \mathbb{C} ، با قدر مطلق به عنوان نرم بدست می آید.

مثال ۲. فرض کنید X یک فضای باناخ باشد. در این صورت $B(X)$ ، یعنی جبر تمام عملگرهای خطی کراندار بر X ، یک جبر باناخ، نسبت به نرم عملگری است. عملگر همانی I عنصر همانی آن است. هرگاه $\dim X > 1$ باشد، $B(X)$ تعویض پذیر نیست.

تعریف ۲.۲.۱. فرض کنید که A یک جبر مختلط و φ یک تابع خطی ناصفر بر A باشد. هرگاه به ازای هر $x \in A$ و $y \in A$ ، $\varphi(xy) = \varphi(x)\varphi(y)$ برقرار باشد، آنگاه φ یک همریختی مختلط بر A نام دارد.

۱.۲.۱ طیف

طیف عملگر $A \in B(X)$ ، مجموعه تمام اسکالرهای λ است که $A - \lambda I$ وارون پذیر نباشد، و طیف A را $\sigma(A)$ نمایش می دهیم. باتوجه به تعریف، $\lambda \in \sigma(A)$ اگر و فقط اگر حداقل در یکی از دو حکم زیر درست باشد

۱. عملگر $A - \lambda I$ پوشانناشد.

۲. عملگر $A - \lambda I$ یک به یک نباشد.

اگر حکم دو برقرار باشد گوئیم λ یک مقدار ویژه A است. فضای نظیر λ ، همان $N(A - \lambda I)$ بوده و هر $x \in N(A - \lambda I)$ (جز $x = 0$) یک بردار ویژه آن است که در معادله $Ax = \lambda x$ صدق می کند.

تعریف ۳.۲.۱. شعاع طیفی A را بانماد $\rho(A)$ نمایش داده وبه صورت زیر تعریف می کنیم

$$\rho(A) = \sup\{|\lambda| : \lambda \in \sigma(A)\}.$$

قضیه ۴.۲.۱ [16] هرگاه A یک جبر باناخ و $x \in A$ باشد، آنگاه

۱. طیف $\sigma(x)$ از x فشرده و ناتهی است.

۲. شعاع طیفی $\rho(x)$ از x در رابطه زیر صدق می کند

$$\rho(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} \|x^n\|^{\frac{1}{n}} = \inf_{n \geq 1} \|x^n\|^{\frac{1}{n}}$$

نامساوی $\rho(x) \leq \|x\|$ را فرمول شعاع طیفی گویند.

قضیه ۵.۲.۱ [16] فرض کنید که A یک جبر باناخ باشد، $x \in A$ ، Ω یک مجموعه باز در \mathbb{C} باشد و $\sigma(x) \subseteq \Omega$. در این صورت $\delta > 0$ وجود دارد به طوریکه به ازای هر $y \in A$ با $\|y\| < \delta$ داریم

$$\sigma(x + y) \subseteq \Omega.$$

تعریف ۶.۲.۱ فرض کنید که A یک جبر باناخ باشد، Ω مجموعه بازی در \mathbb{C} باشد و $H(\Omega)$ جبر تمام توابع تحلیلی مختلط روی Ω باشد. بنابر قضیه ۵.۲.۱

$$A_\Omega = \{x \in A : \sigma(x) \subseteq \Omega\}.$$

مجموعه بازی از A_Ω است.

مجموعه $H^\sim(\Omega)$ را به صورت زیر تعریف می کنیم

$$H^\sim(\Omega) = \{f^\sim : A_\Omega \rightarrow A : f \in H(\Omega)\},$$

که داریم

$$f^\sim(x) = \frac{1}{2\pi i} \int_\Gamma f(\lambda)(\lambda e - x)^{-1} d\lambda.$$

و Γ محیطی که در آن $\sigma(x) \subseteq \Omega$ می باشد.

قضیه ۷.۲.۱. [16] [قضیه نگاشت طیفی] فرض کنید که $x \in A_\Omega$ و $f \in H(\Omega)$. در این صورت داریم

$$\sigma(\tilde{f}(x)) = \tilde{f}(\sigma(x))$$

تعریف ۸.۲.۱. فرض کنید X یک فضای باناخ و $T \in B(X)$ باشد. زیر فضای پایا نسبت به عملگر T ، زیر فضای بسته نابدیهی مانند M از X است که $T(M) \subseteq M$ است.

قضیه ۹.۲.۱. [16] فرض کنید A که یک جبر باناخ بوده، $x \in A$ ، $y \in A$ و $xy = yx$. در این صورت داریم

$$1. \sigma(x + y) \subseteq \sigma(x) + \sigma(y)$$

$$2. \sigma(xy) \subseteq \sigma(x)\sigma(y)$$

تعریف ۱۰.۲.۱. زیر مجموعه J از جبر مختلط جابه جایی A را ایده آل گویند اگر

۱. J زیر فضای از A (به مفهوم فضای برداری) باشد.

۲. اگر $x \in A$ و $y \in J$ باشد، $xy \in J$.

۲.۲.۱ تبدیل گلفاند

قضیه ۱۱.۲.۱. [16] فرض کنید که A یک جبر باناخ جابه جایی بوده و Δ مجموعه تمام همریختیهای مختلط A باشد در این صورت داریم

۱. هر ایده آل ماکزیمال A هسته یک عضو Δ است.

۲. اگر $h \in \Delta$ ، هسته h یک ایده آل ماکزیمال A است.

تعریف ۱۲.۲.۱. فرض کنید که Δ مجموعه تمام همریختیهای مختلط جبر باناخ جابه جایی A باشد. در این صورت فرمول $\hat{x}(h) = h(x)$ به هر $x \in A$ تابعی مانند $\hat{x} : \Delta \rightarrow C$ را نسبت می

دهد. \hat{x} را تبدیل گلفاند x می نامند. فرض کنید که \hat{A} مجموعه تمام \hat{x} ها به ازای $x \in A$ باشد. توپولوژی گلفاند Δ توپولوژی ضعیف القا شده توسط \hat{A} است؛ یعنی ضعیفترین توپولوژی که هر \hat{x} را پیوسته می سازد. در این صورت به وضوح $\hat{A} \subseteq C(\Delta)$. چون بنابه قضیه بالایی تناظریک به یک بین ایده آل های ماکزیمال A و اعضای Δ وجود دارد، Δ همراه با توپولوژی گلفاند آن را معمولاً فضای ایده آل ماکزیمال A می نامند. اصطلاح تبدیل گلفاند در مورد نگاشت $x \rightarrow \hat{x}$ از A به روی \hat{A} نیز اطلاق می شود.

۳.۲.۱ برگشت ها

تعریف ۱۳.۲.۱. نگاشت $x \rightarrow x^*$ از جبر مختلط A بتوی خودش را یک برگشت روی A گوئیم، اگر چهار خاصیت زیر را برای هر $x, y \in A$ و $c \in \mathbb{C}$ برقرار باشد

$$(x + y)^* = x^* + y^*,$$

$$(cx)^* = \bar{c}x^*,$$

$$(xy)^* = y^*x^*,$$

$$x^{**} = x.$$

به عبارت دیگر، هر برگشت یک پادخودریختی مزدوج-خطی با دوره تناوب ۲ است.

تعریف ۱۴.۲.۱. یک تابع خطی مانند f بر یک جبر باناخ مانند A با یک برگشت که به ازای هر $x \in A$ در نامساوی

$$f(xx^*) \geq 0,$$

صدق کند، یک تابع مثبت نام دارد.